

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาโภชนาการ

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยมหิดล

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาโภชนาการ

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ครั้งที่ 1/2568

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

โภชนาการ เป็นพื้นฐานสำคัญของสุขภาพ การเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพ และการมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเฉพาะในยุคที่ปัญหาทุพโภชนาการซ้ำซ้อน (Double Burden of Malnutrition) กำลังเกิดขึ้นพร้อมกัน ทั้งภาวะขาดสารอาหารในกลุ่มเปราะบาง และการบริโภคเกินในรูปแบบที่ผิด ส่งผลให้โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สถานการณ์เหล่านี้ทำให้ ระบบสุขภาพจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับแนวทางการป้องกัน มากกว่าการรักษา และส่งผลให้อาชีพในสายงานโภชนาการ มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในอาชีพหลักที่สำคัญ ได้แก่อาชีพ **“ผู้ส่งเสริมโภชนาการชุมชน”** ที่ขับเคลื่อนระบบสุขภาพเชิงรุกในระดับพื้นที่บุคลากรในกลุ่มนี้มีสมรรถนะด้านเทคนิคที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างยืดหยุ่นและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะในประเด็นด้านความมั่นคงทางโภชนาการ และ สุขภาวะของกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ และประชาชนที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลและบริการสุขภาพ นอกจากนี้ผู้ส่งเสริมโภชนาการชุมชนมีบทบาทหลักอื่นๆได้แก่ วิเคราะห์และคัดกรองภาวะโภชนาการของประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นระบบ ถ่ายทอดความรู้ด้านโภชนาการพื้นฐานที่เข้าใจง่าย และปรับให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต และทรัพยากรในท้องถิ่น สนับสนุนการวางแผนและจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้เรื่องอาหารอย่างยั่งยืน เช่น การใช้วัตถุดิบท้องถิ่น อาหารตามฤดูกาล และการจัดอาหารกลางวันในโรงเรียน ประเมินผลกระทบของการดำเนินงานด้านโภชนาการในชุมชน และพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่

ในบริบทของสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประชาชนต้องเผชิญกับข้อมูลข่าวสารจำนวนมหาศาลจากแหล่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อกระแสหลัก สื่อออนไลน์ หรือสื่อสังคมดิจิทัล การเข้าถึงข้อมูลที่รวดเร็วและไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพได้ก่อให้เกิดภาวะที่บุคคลได้รับข้อมูลมากเกินกว่าที่จะสามารถประมวลผลหรือประเมินคุณภาพของข้อมูลเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาหาร โภชนาการ และสุขภาพ ซึ่งเป็นเรื่องที่ประชาชนทั่วไปให้ความสนใจ ข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อในปัจจุบันมีทั้งที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และข้อมูลที่คลาดเคลื่อน ขาดความน่าเชื่อถือ หรือมีวัตถุประสงค์ทางการตลาดแอบแฝง ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากขาด “ความเข้าใจเชิงลึก” (Informed Understanding) และมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจเลือกบริโภคอาหารหรือดำเนินพฤติกรรมสุขภาพจากข้อมูลที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม สถานการณ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของ **“อาชีพผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ”** ที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรวิชาชีพที่มีความรู้และทักษะเฉพาะทางในการกลั่นกรองข้อมูล ประเมินความเหมาะสมของเนื้อหา และสื่อสารสาระสำคัญเกี่ยวกับโภชนาการให้กับกลุ่มเป้าหมายอย่างถูกต้อง เข้าใจง่าย และสอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและพฤติกรรมผู้บริโภค โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพฤติกรรมการบริโภคอย่างมีวิจารณญาณ การป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และการเสริมสร้างศักยภาพของประชาชนในการดูแลสุขภาพตนเองอย่างยั่งยืน

ปัจจุบันปัญหาสุขภาพของประชากรมีความซับซ้อนมากขึ้น โดยเฉพาะโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง และภาวะอ้วน ที่มีสาเหตุสำคัญมาจากพฤติกรรมการบริโภคอาหาร **“อาชีพผู้ประกอบอาหารเพื่อสุขภาพ”** จึงมีความสำคัญอย่างมากโดยทำงานร่วมกับนักโภชนาการ แพทย์ หรือผู้ให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ เพื่อให้การบริโภคอาหารเป็นส่วนหนึ่งของแผนดูแลสุขภาพอย่างครบวงจร ที่คลอบคลุมในด้านๆต่างๆ ได้แก่ ออกแบบและพัฒนาตำรับอาหารเพื่อสุขภาพ โดยใช้วัตถุดิบที่หลากหลาย ปรุงให้น่ารับประทาน ลดการใช้น้ำตาล ไขมัน และโซเดียม โดยไม่ลดคุณภาพรสชาติ ปรุงและจัดบริการอาหาร ให้ตรงตามหลักโภชนาการเฉพาะกลุ่ม ควบคุมคุณภาพอาหารและความปลอดภัย ตั้งแต่การจัดซื้อวัตถุดิบ การเก็บรักษา ไปจนถึงการจัดเสิร์ฟ ตามหลักสุขาภิบาลอาหารและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมความยั่งยืนของระบบอาหาร ด้วยการใช้วัตถุดิบท้องถิ่นตามฤดูกาล ลดของเสียอาหาร (food waste) และส่งเสริมการผลิตที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

กลไกขับเคลื่อนระบบสุขภาพที่มีบทบาทเชิงรุกเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน มีความเกี่ยวข้องกับ **“อาชีพนักโภชนาการ”** ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องมีสมรรถนะทั้งด้านเทคนิคและทฤษฎีขั้นสูงวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาทางโภชนาการ ในบริบทที่ซับซ้อน เช่น การจัดการภาวะทุพโภชนาการซ้อน (double burden of malnutrition) หรือโภชนาการในกลุ่มเฉพาะที่มีข้อจำกัด ตลอดจนสามารถวางแผนและบริหารจัดการโภชนาการ อย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งด้านส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูภาวะโภชนาการ ให้คำปรึกษาและเป็นแหล่งความรู้วิชาการ ที่น่าเชื่อถือสำหรับบุคลากรสุขภาพ ภาคการศึกษา ชุมชน และผู้กำหนดนโยบาย สามารถพัฒนาและประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย หรือนวัตกรรมที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ (evidence-based nutrition) เพื่อสนับสนุนแนวทางการบริโภคที่เหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมแนวคิดโภชนาการเชิงป้องกันและองค์รวม (preventive & holistic nutrition) โดยเชื่อมโยงกับสุขภาพกาย จิตใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทางวิชาการบ่งชี้ว่าอาหารและโภชนาการ เป็นหนึ่งในปัจจัยกำหนดสุขภาพที่สำคัญในระยะยาว ดังนั้นการส่งเสริมอาชีพด้านโภชนาการจึงเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันโรค ลดภาระค่าใช้จ่ายในระบบสาธารณสุข และเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน

ดังนั้นการมีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพด้านโภชนาการ จึงมีความสำคัญในการสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละบทบาท
พัฒนาศักยภาพบุคลากรสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนด้านอาหารของประเทศ อีกทั้งยังเป็นการสร้างแรงงานที่มีมูลค่าสูง สนับสนุนเศรษฐกิจฐานสุขภาพ (Health Economy) และเปิดโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)
นอกจากนี้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพที่มีเส้นทางการเติบโตชัดเจน ตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับเชี่ยวชาญ ช่วยให้บุคลากรในสายโภชนาการสามารถพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่อง โดยไม่จำกัดเฉพาะวุฒิทางการศึกษา แต่เน้นที่สมรรถนะจริงในการทำงาน

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ครั้งที่ 1/2568

6. ครั้งที่

1

ปีที่ประกาศ 2568

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

1. การทบทวนการเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)
2. การปรับหน่วยสมรรถนะแต่ละอาชีพให้มีความกระชับ ชัดเจน และสอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ
3. การแก้ไขชื่ออาชีพจากเดิม “อาชีพผู้ปรุงประกอบอาหารเพื่อสุขภาพ” เป็น “อาชีพผู้ประกอบอาหารเพื่อสุขภาพ” เพื่อให้สอดคล้องและครอบคลุมกับการปฏิบัติงานจริง
4. การแก้ไขชื่ออาชีพภาษาอังกฤษของอาชีพผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ จากเดิม(Food and nutrition coach/advisor) เป็น (Food and nutrition communicator) ให้สอดคล้องตามการปฏิบัติงานจริง
5. การจัดทำมาตรฐานอาชีพ นักโภชนาการ เพิ่มเติม

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ

สาขาโภชนาการ

อาชีพผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	**เนื้อหา**
02101	ประเมินความเหมาะสมของเนื้อหากับกลุ่มเป้าหมาย
02102	เลือกใช้สื่อความรู้ด้านโภชนาการตามกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร
02201	วางแผนการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสมด้านโภชนาการ
02202	เลือกใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย
02203	สื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาหารและโภชนาการ

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ สาขาโภชนาการ อาชีพผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการทำงานเฉพาะทางตามหลักการหรือทฤษฎีในสายงาน สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานได้ด้วยตนเอง เพื่อควบคุมคุณภาพงาน หรือผลงานที่เกี่ยวข้องกับการให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ สามารถประเมินความเหมาะสมของเนื้อหากับกลุ่มเป้าหมาย เลือกใช้สื่อความรู้ด้านโภชนาการตามกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร และวางแผนการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสมด้านโภชนาการ ตลอดจนเลือกใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย และสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้อง

ตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาหารและโภชนาการ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการให้คำแนะนำเชิงลึกด้านโภชนบำบัดหรือให้คำแนะสำหรับผู้ป่วยทางด้านโภชนาการได้

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1) สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้องด้านโภชนาการ หรือ
2) สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาขึ้นไป สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่มีรายวิชาที่เกี่ยวข้องด้านโภชนาการ ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการหรืองานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ไม่น้อยกว่า 1 ปี หรือ
3) สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาในสาขาอื่น และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและโภชนาการจากหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน ที่ได้รับการรับรองหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและโภชนาการ ไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือ
4) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและโภชนาการ ไม่น้อยกว่า 4 ปี

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้อง อาทิ Fitness Trainer, ผู้ที่ทำหน้าที่สื่อสารแนะนำให้ความรู้แบบตัวต่อตัวหรือผ่านช่องทางต่างๆ เช่น Coaching (Health coach และ Life coach), Key Opinion Leader (KOL) ด้านอาหารและโภชนาการ: Youtuber, Influencer, บุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุข นักธุรกิจด้านอาหารและโภชนาการ เป็นต้น

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

02101 ประเมินความเหมาะสมของเนื้อหากับกลุ่มเป้าหมาย
02102 เลือกใช้สื่อความรู้ด้านโภชนาการตามกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร
02201 วางแผนการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสมด้านโภชนาการ
02202 เลือกใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย
02203 สื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาหารและโภชนาการ

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาและยกระดับการให้บริการด้านอาหารและโภชนาการให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ	02	สื่อสารความรู้ทางด้านโภชนาการเพื่อการมีสุขภาพที่ดี	021	คัดเลือกและกลั่นกรองเนื้อหาและความรู้ด้านโภชนาการ
			022	ให้ความรู้ด้านโภชนาการ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**	**รหัส**	**คำอธิบาย**
021	คัดเลือกและกลั่นกรองเนื้อหาและความรู้ด้านโภชนาการ	02101	ประเมินความเหมาะสมของเนื้อหากับกลุ่มเป้าหมาย	0210101	ตรวจสอบเนื้อหาด้านโภชนาการสำหรับการเผยแพร่
				0210102	วิเคราะห์ข้อมูลที่นำมาสื่อสาร
		02102	เลือกใช้สื่อความรู้ด้านโภชนาการตามกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร	0210201	วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายในการสื่อสาร
				0210202	เลือกประเภทสื่อด้านโภชนาการสำหรับการเผยแพร่
022	ให้ความรู้ด้านโภชนาการ	02201	วางแผนการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสมด้านโภชนาการ	0220101	จัดเตรียมเนื้อหาที่ถูกต้องเหมาะสมสำหรับกลุ่มสุขภาพปกติตามกลุ่มวัย
				0220102	จัดเตรียมเนื้อหาที่ถูกต้องเหมาะสมสำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงภาวะทุพโภชนาการ
		02202	เลือกใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย	0220201	ศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ต้องการคำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ
				0220202	วิเคราะห์ปัญหาด้านโภชนาการของกลุ่มเป้าหมาย (problem analysis)
				0220203	เลือกกลยุทธ์การสื่อสาร (Communication Tactics)
		02203	สื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาหารและโภชนาการ	0220301	สื่อสารข้อมูลโดยใช้สื่อดั้งเดิม
				0220302	สื่อสารข้อมูลโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02101

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ประเมินความเหมาะสมของเนื้อหากับกลุ่มเป้าหมาย

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ (Food and Nutrition Communicator)
ISCO 2265 ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพและนักโภชนาการ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการตรวจสอบเนื้อหาด้านอาหารและโภชนาการสำหรับการเผยแพร่ ได้แก่
การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ (Food and Nutrition Communicator)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
0210101 ตรวจสอบเนื้อหาด้านโภชนาการสำหรับการเผยแพร่	1. ศึกษาสถานการณ์และข้อมูลด้านอาหารและโภชนาการสำหรับการเผยแพร่ได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 2. เลือกเนื้อหาโภชนาการที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายได้ถูกต้องและครบถ้วนตามหลักวิชาการจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	ข้อสอบข้อเขียน
0210102 วิเคราะห์ข้อมูลที่นำมาสื่อสาร	1. วิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ 2. ประเมินข้อจำกัดของการใช้ข้อมูลด้านโภชนาการในกลุ่มเป้าหมาย	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1) ทักษะการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล (Data Collection & Analysis Skills)

2) ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงปัญหา (Problem Analysis Skills)

3) ทักษะการศึกษากลุ่มเป้าหมาย (Audience Research Skills)

4) ทักษะการประเมินเนื้อหาเพื่อการสื่อสาร (Content Evaluation Skills)

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1) โภชนาการพื้นฐานและเฉพาะกลุ่ม

2) การวิเคราะห์สถานการณ์โภชนาการ (Nutrition Situation Analysis)

3) พฤติกรรมและลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย (Audience Insight)

4) การวิเคราะห์ข้อมูล (Basic Data Analysis)

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required skills and knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1) เอกสารรับรองการปฏิบัติงานหรือประวัติการทำงาน

(ข) หลักฐานความรู้(Knowledge Evidence)

1) ผลทดสอบความรู้จากการสอบอัตนัย

2) ผลการสัมภาษณ์ (วิเคราะห์กรณีศึกษา)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในทุกสมรรถนะย่อย

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินดำเนินการประเมินความรู้ผู้เข้ารับการประเมินโดยใช้แบบทดสอบข้อเขียนแบบอัตนัย โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

ศึกษาสถานการณ์และข้อมูลด้านอาหารและโภชนาการสำหรับการเผยแพร่

ประเมินและวิเคราะห์เนื้อหาด้านอาหารและโภชนาการที่จะนำมาสื่อสารได้เหมาะสมกับลักษณะกลุ่มเป้าหมายและถูกต้องตามหลักวิชาการ

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถ

1) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านโภชนาการ เช่น แนวโน้มภาวะโภชนาการของประชากร โรคที่เกี่ยวข้องกับโภชนาการ หรือพฤติกรรมการบริโภค เพื่อใช้ในการสื่อสารหรือเผยแพร่ข้อมูลอย่างถูกต้อง โดยข้อมูลต้องมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น งานวิจัย รายงานทางการ หรือองค์กรสุขภาพระดับชาติและนานาชาติ

2) คัดเลือกเนื้อหาข้อมูลโภชนาการที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ เนื้อหาที่เลือกต้องครบถ้วนทั้งเรื่องสารอาหาร ปริมาณที่เหมาะสม วิธีปฏิบัติ และคำแนะนำที่ใช้ได้จริง เพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) วิเคราะห์คุณลักษณะต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย เช่น อายุ การศึกษา วัฒนธรรม ความเชื่อ พฤติกรรมการบริโภค และความต้องการทางโภชนาการ เพื่อปรับวิธีการและเนื้อหาการสื่อสารให้เหมาะสม เช่น การใช้ภาษาง่าย ๆ การใช้ภาพประกอบ การเลือกช่องทางสื่อสารที่กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงได้ง่าย การวิเคราะห์นี้ช่วยให้สารที่ส่งไปถึงเข้าใจง่าย และกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพได้จริง

4) พิจารณาถึงข้อจำกัดหรือปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการใช้ข้อมูลโภชนาการกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น ข้อจำกัดทางวัฒนธรรมที่ทำให้บางคำแนะนำไม่เหมาะสม ความไม่เข้าใจในศัพท์ทางวิชาการ การเข้าถึงข้อมูลหรือทรัพยากรไม่ทั่วถึง ข้อจำกัดด้านสภาพเศรษฐกิจหรือสังคม การประเมินนี้ช่วยให้สามารถวางแผนปรับปรุงหรือเลือกวิธีการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริงของกลุ่มเป้าหมาย โดยหน่วยสมรรถนะนี้ไม่รวมถึงการให้คำแนะนำด้านโภชนบำบัดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการดูแลทางโภชนาการสำหรับผู้ป่วย

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1) สถานการณ์ทางโภชนาการ หมายถึง ภาพรวมและสภาพของภาวะโภชนาการในประชากรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ณ ช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงสถานะทางโภชนาการ เช่น ความเพียงพอหรือขาดแคลนสารอาหาร ความสมดุลของอาหาร หรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโภชนาการในระดับบุคคลหรือชุมชน

2) โภชนบำบัด คือ กระบวนการใช้อาหารและโภชนาการอย่างมีหลักการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อรักษาหรือจัดการกับโรคต่าง ๆ ให้กับผู้ป่วย

3) หลักวิชาการ หมายถึง แนวทาง ข้อกำหนด หรือความรู้ที่อิงอยู่บนพื้นฐานของการศึกษา การวิจัย และการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีเหตุผล มีหลักฐานรองรับ และเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง แม่นยำ และน่าเชื่อถือ
4) แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หมายถึง แหล่งข้อมูลหรือข้อมูลที่มีความถูกต้อง แม่นยำ มีความน่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (ตรวจสอบเนื้อหาด้านโภชนาการสำหรับการเผยแพร่)
1) แบบทดสอบข้อเขียน
2) เครื่องคิดเลข
18.2 เครื่องมือประเมิน (วิเคราะห์ข้อมูลที่นำมาสื่อสาร)
1) แบบทดสอบข้อเขียน
2) เครื่องคิดเลข

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02102

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เลือกใช้สื่อความรู้ด้านโภชนาการตามกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ (Food and Nutrition Comunicator)
ISCO 2265 ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพและนักโภชนาการ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการเลือกใช้สื่อความรู้ด้านอาหารและโภชนาการ ได้แก่ การวิเคราะห์ลักษณะกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสื่อสาร การรวบรวมและเลือกประเภทสื่อสำหรับการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ (Food and Nutrition Comunicator)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
0210201 วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายในการสื่อสาร	1. ระบุลักษณะประชากรของกลุ่มเป้าหมาย ให้ครบถ้วน 2. วิเคราะห์พฤติกรรมการเข้าถึงข้อมูล และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	ข้อสอบข้อเขียน
0210202 เลือกประเภทสื่อด้านโภชนาการสำหรับการเผยแพร่	1. รวบรวมสื่อด้านโภชนาการที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ 2. พิจารณาประเภทสื่อที่สอดคล้องกับ บริบท พื้นที่ และทรัพยากรที่มี 3. เลือกสื่อสำหรับการเผยแพร่ด้านโภชนาการ ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1) ทักษะการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Skills)

2) ทักษะการเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย (Audience Insight Skills)

3) ทักษะการเลือกใช้สื่อและช่องทาง (Media Planning Skills)

4) ทักษะการวางแผนและประเมินผลการสื่อสาร (Strategic Communication Skills)

5) ทักษการใช้งานโปรแกรมหรือแอป เช่น Canva, PowerPoint, โปรแกรมออกแบบง่าย ๆ สำหรับอินโฟกราฟิกหรือโปสเตอร์

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1) โภชนาการพื้นฐาน

2) การสื่อสารสุขภาพ (Health Communication)

3) ประเภทสื่อและเครื่องมือสื่อสาร ประเภทของสื่อที่ใช้ได้ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ (โปสเตอร์ ใบปลิว) สื่อดิจิทัล (คลิปวิดีโอ อินโฟกราฟิก) สื่อบุคคล (กิจกรรมพูดคุย) ข้อดี-ข้อจำกัดของแต่ละสื่อในบริบทต่าง ๆ แนวทางการใช้เครื่องมือสร้างสื่อเบื้องต้น เช่น Canva PowerPoint โปรแกรมตัดต่อวิดีโอพื้นฐาน

4) การวิเคราะห์ลักษณะกลุ่มเป้าหมาย

5) การวางแผนการเผยแพร่

- วิธีการวางแผนการใช้สื่อ: ใคร? จะดูอะไร? ที่ไหน? เมื่อไร? อย่างไร?
- การเลือกช่องทางเผยแพร่ให้เหมาะกับพื้นที่ เช่น โซเชียลมีเดีย วิทยุชุมชน โรงเรียน โรงพยาบาล
- การประเมินผลเบื้องต้นของการใช้สื่อ เช่น การวัดการเข้าถึง การเปลี่ยนแปลงความรู้หรือพฤติกรรม

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required skills and knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1) เอกสารรับรองการปฏิบัติงานหรือประวัติการทำงาน

2) แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) เช่น ผลงานการให้คำแนะนำด้านโภชนาการกับกลุ่มต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

(ข) หลักฐานความรู้(Knowledge Evidence)

1) ผลการสัมภาษณ์ (วิเคราะห์กรณีศึกษา)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในทุกสมรรถนะย่อย

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินดำเนินการประเมินความรู้ผู้เข้ารับการประเมินโดยใช้แบบทดสอบข้อเขียนแบบอัตนัย โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

วิเคราะห์ลักษณะกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการสื่อสาร เลือกใช้สื่อความรู้ด้านอาหารและโภชนาการ จัดทำแผนการเลือกสื่อสำหรับเผยแพร่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถ

1) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพทางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่กลุ่มนั้นอาศัยอยู่ เพื่อเข้าใจบริบทและความแตกต่างของแต่ละกลุ่มอย่างละเอียด โดยข้อมูลนี้ช่วยให้สามารถออกแบบกิจกรรมหรือสื่อที่ตรงกับความต้องการและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

2) เข้าใจช่องทางหรือสื่อที่กลุ่มเป้าหมายใช้ในการรับข้อมูล เช่น โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์ หรือการพบปะพูดคุยโดยตรง เข้าใจรูปแบบการรับข้อมูล รวมถึงข้อจำกัดหรืออุปสรรคที่อาจทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพต่ำ วิเคราะห์ความต้องการข้อมูลด้านโภชนาการที่ตรงกับความสนใจและความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สารที่ส่งไปมีประโยชน์และถูกใช้จริง

3) จัดหาและเก็บรวบรวมสื่อหรือเครื่องมือสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับโภชนาการ เช่น โปสเตอร์ วิดีโอ คู่มือ ใบปลิว หรือสื่อออนไลน์ โดยคัดเลือกสื่อที่มีคุณภาพ เนื้อหาถูกต้องและสอดคล้องกับหลักวิชาการ ซึ่งสื่อที่รวบรวมต้องหลากหลายเพียงพอที่จะตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายหลายประเภท

4) เลือกประเภทสื่อที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความพร้อมของพื้นที่ เช่น ในพื้นที่ชนบทอาจเน้นสื่อสิ่งพิมพ์หรือวิทยุ ในเมืองอาจใช้สื่อออนไลน์มากขึ้น โดยคำนึงถึงทรัพยากร เช่น งบประมาณ เวลา บุคลากร และเทคโนโลยีที่สามารถเข้าถึงได้ เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพสูงสุดโดยไม่เกิดการสิ้นเปลืองทรัพยากร

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1) พฤติกรรมการเข้าถึงข้อมูล หมายถึง ลักษณะ รูปแบบ หรือวิธีที่บุคคลหรือกลุ่มเป้าหมายใช้ในการค้นหา รับรู้ เลือกใช้ และประเมินข้อมูลที่ต้องการ โดยเฉพาะในบริบทด้านสุขภาพ โภชนาการ การศึกษา หรือข่าวสารต่าง ๆ

2) ประเภทสื่อ หมายถึง รูปแบบหรือช่องทางที่ใช้ในการสื่อสารข้อมูล ข่าวสาร หรือเนื้อหาไปยังกลุ่มเป้าหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความรู้ หรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่อเสียง สื่อดิจิทัล สื่อบุคคล เป็นต้น

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายในการสื่อสาร)

1) การสอบข้อเขียน (อัตนัย)

18.2 เครื่องมือประเมิน (เลือกประเภทสื่อด้านโภชนาการสำหรับการเผยแพร่)

2) การสอบข้อเขียน (อัตนัย)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02201

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ วางแผนการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสมด้านโภชนาการ

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ (Food and Nutrition Communicator)
ISCO 2265 ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพและนักโภชนาการ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการจัดเตรียมเนื้อหาด้านอาหารและโภชนาการ ได้แก่
การคัดเลือกและประมวลเนื้อหาด้านอาหารและโภชนาการสำหรับกลุ่มสุขภาพปกติตามกลุ่มวัยและสำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์การสื่อสาร

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ (Food and Nutrition Communicator)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
0220101 จัดเตรียมเนื้อหาที่ถูกต้องเหมาะสมสำหรับกลุ่มสุขภาพปกติตามกลุ่มวัย	1. คัดเลือกเนื้อหาด้านโภชนาการที่เหมาะสมกับกลุ่มสุขภาพปกติตามกลุ่มวัยได้ถูกต้อง 2. เรียบเรียงสาระด้านโภชนาการเพื่อสุขภาพสำหรับใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้ตรงกับช่วงวัยของกลุ่มเป้าหมายที่มีสุขภาพปกติ โดยยึดหลักวิชาการที่ถูกต้อง	ข้อสอบข้อเขียน
0220102 จัดเตรียมเนื้อหาที่ถูกต้องเหมาะสมสำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงภาวะทุพโภชนาการ	1. คัดเลือกเนื้อหาด้านโภชนาการที่เหมาะสมกับกลุ่มที่มีความเสี่ยงภาวะทุพโภชนาการได้ถูกต้อง 2. ประมวลเนื้อหาเชิงโภชนาการสำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงภาวะทุพโภชนาการให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพได้อย่างเหมาะสม	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1) ทักษะการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายตามกลุ่มวัย

2) ทักษะการเลือกและจัดเรียงเนื้อหาโภชนาการให้เหมาะสม

3) ทักษะการสื่อสารเชิงโภชนาการ

4) ทักษะการออกแบบและจัดทำสื่อเบื้องต้น

5) ทักษะการทำงานร่วมกับทีมสุขภาพหรือชุมชน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1) โภชนาการพื้นฐานตามช่วงวัย

2) พฤติกรรมการบริโภคในแต่ละช่วงวัย

3) แนวทาง/คู่มือโภชนาการ เช่น คู่มือการส่งเสริมโภชนาการตามกลุ่มวัย ของกรมอนามัย หลักโภชนาการ 5 หมู่และสัดส่วนอาหาร และเกณฑ์แนะนำปริมาณสารอาหารที่ควรได้รับประจำวัน (DRIs) เป็นต้น

4) การออกแบบเนื้อหาเพื่อการเผยแพร่ หลักการเขียนและเรียบเรียงข้อความให้ชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย การจัดทำเนื้อหาให้เหมาะกับสื่อ เช่น แผ่นพับ อินโฟกราฟิก คลิปสั้น หลักการใช้ภาพประกอบ สี ขนาดตัวอักษร และเลย์เอาต์ให้เหมาะกับกลุ่มวัย

5) ช่องทางเผยแพร่ที่เหมาะสมในแต่ละบริบท เช่น เด็กเรียนรู้ดีผ่านเกมหรือนิทาน วัยรุ่นชอบสื่อออนไลน์ ผู้ใหญ่หรือสูงอายุอาจเข้าถึงได้ผ่านเสียงตามสาย วิทยุ หรือการสื่อสารโดยตรง เป็นต้น

6) ภาวะทุพโภชนาการและปัจจัยเสี่ยงของการเกิดภาวะทุพโภชนาการ

7) โภชนาการสำหรับการป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

8) กับพฤติกรรมสุขภาพของกลุ่มเสี่ยง

- เข้าใจลักษณะนิสัยการบริโภคและการใช้ชีวิตของกลุ่มเป้าหมายที่มีความเสี่ยง
- การประเมินความรู้ ทัศนคติ และความพร้อมในการเปลี่ยนพฤติกรรม
- ความแตกต่างในบริบท เช่น วัยทำงานในเมือง กับผู้สูงอายุในชนบท

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required skills and knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1) เอกสารรับรองการปฏิบัติงานหรือประวัติการทำงาน

2) แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) เช่น การให้คำแนะนำด้านโภชนาการในกลุ่มต่าง ๆ

(ข) หลักฐานความรู้(Knowledge Evidence)

1) ผลทดสอบความรู้จากการสอบข้อเขียน (การวิเคราะห์กรณีศึกษา)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในทุกสมรรถนะย่อย

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินดำเนินการประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้ารับการประเมินโดยใช้แบบทดสอบข้อเขียน (การวิเคราะห์กรณีศึกษา) และแฟ้มสะสมผลงาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐาน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

จัดเตรียมเนื้อหาด้านอาหารและโภชนาการ โดยคัดเลือกเนื้อหาด้านอาหารและโภชนาการที่เหมาะสมตามกลุ่มวัยและเหมาะสมสำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถ

1) จัดเตรียมเนื้อหาทางโภชนาการให้ถูกต้องเหมาะสมตามกลุ่มวัย เช่น วัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ วัยผู้สูงอายุ ฯลฯ

2) จัดเตรียมเนื้อหาทางโภชนาการให้ถูกต้องเหมาะสมสำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

3) เลือกเนื้อหาทางโภชนาการที่สอดคล้องกับความต้องการของร่างกายตามช่วงวัย เช่น เด็กเล็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ โดยอิงจากหลักโภชนาการที่เชื่อถือได้ เช่น ตารางสารอาหารที่แนะนำต่อวัน แนวทางการบริโภคอาหารตามวัยของกรมอนามัย และพฤติกรรมการบริโภคของแต่ละกลุ่มวัยอย่างเหมาะสม

4) เรียบเรียงเนื้อหาให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะกับการใช้จริง เช่น สไลด์บรรยาย ใบปลิว อินโฟกราฟิก โดยคำนึงถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ และสื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มวัยนั้น

เช่น เด็กใช้ภาพการ์ตูน ผู้สูงอายุใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่และภาพประกอบที่ชัดเจน

5) คัดกรองเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันหรือชะลอการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้อย่างเหมาะสม เช่น การลดบริโภคหวาน มัน เค็ม การเพิ่มการกินผักผลไม้ และการเลือกอาหารตามฉลากโภชนาการ โดยอ้างอิงจากแนวทางของกรมอนามัย สสส. หรือองค์การอนามัยโลก

6) ประมวลเนื้อหาเชิงโภชนาการสำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงภาวะทุพโภชนาการ โดยรวบรวมและจัดทำข้อมูลให้เป็น สื่อหรือเครื่องมือที่ใช้งานได้จริง เช่น สื่อประชาสัมพันธ์ คลิปสั้น แผ่นพับ หรือชุดความรู้ เพื่อใช้ในชุมชน สถานบริการสุขภาพ หรือกลุ่มเสี่ยง เช่น กลุ่มวัยทำงานหรือผู้มีภาวะน้ำหนักเกิน พร้อมทั้งเลือกวิธีสื่อสารให้เหมาะสมกับระดับความรู้และบริบทพื้นที่

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1) โภชนาการตามกลุ่มวัย หมายถึง โภชนาการที่เหมาะสมกับช่วงวัยและภาวะสุขภาพต่าง ๆ ได้แก่ วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ วัยผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ และหญิงให้นมบุตร

2) ภาวะทุพโภชนาการ หมายถึง ภาวะที่ร่างกายได้รับสารอาหารไม่เพียงพอ หรือได้รับมากเกินไป หรือได้รับอย่างไม่สมดุล จนส่งผลกระทบต่อสุขภาพ การเจริญเติบโต และการทำงานของร่างกาย โดยภาวะทุพโภชนาการแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ได้แก่ ภาวะทุพโภชนาการจากการได้รับสารอาหารน้อยเกินไป (Under-nutrition) ภาวะทุพโภชนาการจากการได้รับสารอาหารมากเกินไป (Over-nutrition)

3) พฤติกรรมด้านโภชนาการ หมายถึง รูปแบบหรือวิธีการบริโภคอาหารของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การเลือกอาหาร การเตรียมอาหาร การกินอาหาร ไปจนถึงความถี่ ปริมาณ และทัศนคติที่มีต่อการบริโภคอาหาร

4) หลักวิชาการ หมายถึง แนวทาง ข้อกำหนด หรือความรู้ที่อิงอยู่บนพื้นฐานของการศึกษา การวิจัย และการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีเหตุผล มีหลักฐานรองรับ และเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานหรือแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง แม่นยำ และน่าเชื่อถือ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (จัดเตรียมเนื้อหาที่ถูกต้องเหมาะสมสำหรับกลุ่มสุขภาพปกติตามกลุ่มวัย)

1) แบบทดสอบข้อเขียน

2) เครื่องคิดเลข

18.2 เครื่องมือประเมิน (จัดเตรียมเนื้อหาที่ถูกต้องเหมาะสมสำหรับกลุ่มที่มีความเสี่ยงภาวะทุพโภชนาการ)

1) แบบทดสอบข้อเขียน

2) เครื่องคิดเลข

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02202

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เลือกใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ (Food and Nutrition Communicator)
ISCO 2265 ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพและนักโภชนาการ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการเลือกใช้กลยุทธ์ในการสื่อสาร ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการและปัญหาด้านโภชนาการของกลุ่มเป้าหมาย และการเลือกใช้กลยุทธ์การสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ (Food and Nutrition Communicator)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
0220201 ศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ต้องการคำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ	1. ระบุลักษณะพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างได้ถูกต้องครบถ้วน 2. สรุปข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายได้ครบถ้วน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนให้คำแนะนำด้านโภชนาการ	ข้อสอบข้อเขียน
0220202 วิเคราะห์ปัญหาด้านโภชนาการของกลุ่มเป้าหมาย (problem analysis)	1. ระบุปัญหาด้านโภชนาการได้ถูกต้องตามข้อมูลที่ได้รับของกลุ่มเป้าหมาย 2. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาด้านโภชนาการของกลุ่มเป้าหมายได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ 3. วิเคราะห์ผลกระทบของปัญหาด้านโภชนาการต่อสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายได้ชัดเจน	ข้อสอบข้อเขียน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
0220203 เลือกกลยุทธ์การสื่อสาร (Communication Tactics)	1. กำหนดวิธีการส่งสารที่เหมาะสมกับบริบทและลักษณะเฉพาะของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสม 2. นำเสนอเหตุผลของการเลือกกลยุทธ์ได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1) ทักษะการเก็บข้อมูลเพื่อออกแบบและดำเนินการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย

2) ทักษะการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย เช่น อายุ เพศ สถานะทางสังคม ภาวะสุขภาพ

3) ทักษะการใช้เครื่องมือโภชนาการ มีความสามารถในการใช้เครื่องมือการประเมินโภชนาการ เช่น การคำนวณดัชนีมวลกาย หรือการประเมินการบริโภคอาหาร

4) ทักษะการวิเคราะห์ปัญหาด้านโภชนาการของกลุ่มเป้าหมาย (Problem Analysis) ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูล การระบุสาเหตุหลักของปัญหา การประเมินผลกระทบและการสื่อสารผลการวิเคราะห์

5) ทักษะในการเลือกเครื่องมือสื่อสาร มีความสามารถในการเลือกประเภทของสื่อที่เหมาะสม (เช่น โซเชียลมีเดีย สื่อสิ่งพิมพ์ การอบรมเชิงปฏิบัติการ) และการเลือกเทคนิคที่สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายเข้าใจและรับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) ทักษะการสร้างข้อความที่เหมาะสม มีความสามารถในการออกแบบข้อความหรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายหรือเนื้อหาที่มีภาพประกอบเพื่อช่วยในการอธิบายเรื่องโภชนาการ

7) ทักษะการใช้เครื่องมือวัดผล มีความสามารถในการติดตามและประเมินผลการสื่อสาร เพื่อให้สามารถปรับกลยุทธ์การสื่อสารให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1) พฤติกรรมการบริโภคอาหารของกลุ่มต่าง ๆ

2) ลักษณะกลุ่มเป้าหมาย เข้าใจถึงคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา และปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกอาหาร

3) การประเมินโภชนาการ เข้าใจวิธีการประเมินภาวะโภชนาการในแต่ละกลุ่ม และการประเมินการเสี่ยงต่อภาวะทุพโภชนาการ

4) การวิเคราะห์ปัญหาด้านโภชนาการของกลุ่มเป้าหมาย (Problem Analysis)
- ความรู้เกี่ยวกับปัญหาด้านโภชนาการ
- ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาด้านโภชนาการ
- ความรู้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านโภชนาการและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- ความรู้เกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงด้านโภชนาการ

5) กลยุทธ์การสื่อสาร

6) เทคนิคการสื่อสารที่ใช้ในโภชนาการ

7) การปรับกลยุทธ์การสื่อสาร

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required skills and knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1) เอกสารรับรองการปฏิบัติงานหรือประวัติการทำงาน

2) แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) เช่น การให้คำแนะนำด้านโภชนาการในกลุ่มต่าง ๆ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1) ผลทดสอบความรู้จากการสอบสัมภาษณ์ (การวิเคราะห์กรณีศึกษา)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในทุกสมรรถนะย่อย

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินดำเนินการประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้ารับการประเมินโดยใช้การสอบสัมภาษณ์ (การวิเคราะห์กรณีศึกษา) และแฟ้มสะสมผลงาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐาน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

เลือกใช้กลยุทธ์การสื่อสารที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและตามหลักวิชาการ โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานและข้อมูลภาวะสุขภาพของกลุ่มเป้าหมาย ระบุปัญหาด้านโภชนาการของกลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของปัญหาด้านโภชนาการต่อสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถ

1) ระบุลักษณะพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย เข้าใจองค์ประกอบต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมายที่รับคำแนะนำด้านโภชนาการ รวมถึงเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพ และภาวะสุขภาพ เพื่อให้สามารถออกแบบการให้คำแนะนำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) สรุปข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาลักษณะพื้นฐานเพื่อช่วยให้การวางแผนการให้คำแนะนำด้านโภชนาการมีความชัดเจนและตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

3) ระบุปัญหาด้านโภชนาการที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายโดยการใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหรือการสำรวจ เช่น การบริโภคอาหารที่มีไขมันสูง ปัญหาภาวะโภชนาการเกิน เป็นต้น

4) อธิบายปัจจัยที่อาจเป็นสาเหตุหลักของปัญหาด้านโภชนาการ โดยใช้ข้อมูลทางวิชาการ เช่น หลักโภชนาการ และการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารในการวิเคราะห์สาเหตุอย่างถูกต้อง

5) วิเคราะห์ผลกระทบของปัญหาด้านโภชนาการต่อสุขภาพที่สามารถนำไปใช้ในการให้คำแนะนำ

6) พิจารณากลยุทธ์การสื่อสารที่เหมาะสม ได้แก่ การให้ความรู้ การสร้างแรงจูงใจ หรือการกระตุ้นการมีส่วนร่วม เช่น การจัดกิจกรรมสนุกสนานหรือการใช้สื่อออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย

7) อธิบายการเลือกกลยุทธ์จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางวิชาการ เช่น การใช้กลยุทธ์การชักจูงสำหรับกลุ่มที่มีความต้องการการกระตุ้นพฤติกรรม หรือการให้ข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อเพิ่ม ความเข้าใจในกลุ่มที่มีความรู้พื้นฐานสูง

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1) Problem Analysis คือกระบวนการระบุ ตรวจสอบ และทำความเข้าใจปัญหาหรืออุปสรรคที่กำลังเผชิญอยู่ เพื่อหาสาเหตุที่แท้จริงและพัฒนาแนวทางแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

2) Communication Tactics หรือ ยุทธวิธีการสื่อสาร คือ วิธีการหรือเครื่องมือเฉพาะ ที่ใช้ในการส่งสารไปยังกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นส่วนย่อยที่นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนการสื่อสาร เช่น การเลือกช่องทาง วิธีการนำเสนอ เวลาและเนื้อหาที่ใช้

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (ศึกษากลุ่มเป้าหมายที่ต้องการคำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ)

1) แบบทดสอบอัตนัย

18.2 เครื่องมือประเมิน (วิเคราะห์ปัญหาด้านโภชนาการของกลุ่มเป้าหมาย (problem analysis))

1) แบบทดสอบอัตนัย

18.3 เครื่องมือประเมิน (เลือกกลยุทธ์การสื่อสาร (Communication Tactics))

1) แบบทดสอบอัตนัย

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 02203

2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ สื่อสารข้อมูลที่ถูกต้องตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาหารและโภชนาการ

3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2568

4. สร้างใหม่ ☐ **ปรับปรุง** ☑

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ (Food and Nutrition Communicator)
ISCO 2265 ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพและนักโภชนาการ

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

เป็นผู้มีความรู้และทักษะในการสื่อสารข้อมูลที่ต้องตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาหารและโภชนาการ ได้แก่
การเลือกใช้สื่อดั้งเดิมและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างถูกต้องตามหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมตามลักษณะกลุ่มเป้าหมาย

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☑	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ให้คำแนะนำด้านอาหารและโภชนาการ (Food and Nutrition Comunicator)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1) พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522
2) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522
3) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
4) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 (แก้ไขเพิ่มเติม)
5) พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551
6) พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550
7) พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ / สุรา

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
0220301 สื่อสารข้อมูลโดยใช้สื่อดั้งเดิม	1. เลือกสื่อดั้งเดิมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและบริบท 2. เผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อดั้งเดิมอย่างถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาอาหารและโภชนาการ	ข้อสอบข้อเขียน
0220302 สื่อสารข้อมูลโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์	1. เลือกใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและบริบท 2. เผยแพร่ข้อมูลผ่านสังคมออนไลน์อย่างถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาอาหารและโภชนาการ	ข้อสอบข้อเขียน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1) ทักษะการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

2) ทักษะในการสร้างการมีส่วนร่วม สามารถกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แบ่งปันข้อมูล หรือร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ทักษะการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การสื่อสารตามผลตอบรับที่ได้รับจากกลุ่มเป้าหมาย

4) ทักษะการใช้เทคนิคการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1) กฎหมายอาหารและยา ในด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

2) การโฆษณาและประชาสัมพันธ์

3) พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

4) ลักษณะกลุ่มเป้าหมาย

5) วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม เช่น การใช้เนื้อหาที่กระชับและเข้าใจง่าย การสร้างกราฟิกหรือภาพที่น่าสนใจ และการเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

6) การเลือกใช้รูปแบบสื่อที่เหมาะสม เช่น การใช้วิดีโอ, ภาพกราฟิก, หรือข้อความ เพื่อให้ข้อมูลที่นำเสนอมีความน่าสนใจและตรงประเด็น

7) เทคโนโลยีและเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล ความรู้ในการใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ผลบนแพลตฟอร์มต่าง ๆ เช่น Facebook Insights, Instagram Analytics, หรือ Google Analytics เพื่อติดตามและประเมินผลการเข้าถึงและการมีปฏิสัมพันธ์

8) เทคนิคการสร้างการมีส่วนร่วม

9) แนวทางการส่งเสริมโภชนาการผ่านสื่อดั้งเดิมและสื่อออนไลน์

10) แนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงในสื่อดั้งเดิมและสื่อสังคมออนไลน์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมินและควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance criteria) และความรู้ที่ต้องการ (Required skills and knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1) เอกสารรับรองการปฏิบัติงานหรือประวัติการทำงาน

2) แฟ้มสะสมผลงาน (portfolio)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1) ผลการทดสอบความรู้จากการสอบสัมภาษณ์ (วิเคราะห์กรณีศึกษา)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ผู้เข้ารับการประเมินต้องผ่านการประเมินที่ครอบคลุมในทุกขอบเขตความรู้และทักษะที่กำหนดในทุกสมรรถนะย่อย

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินดำเนินการประเมินความรู้และทักษะของผู้เข้ารับการประเมินโดยใช้การสอบสัมภาษณ์ (วิเคราะห์กรณีศึกษา) และแฟ้มสะสมผลงาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

15. ขอบเขต (Range Statement)

เลือกใช้สื่อดั้งเดิมหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเผยแพร่ข้อมูลอาหารและโภชนาการภายใต้ข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องและตามลักษณะกลุ่มเป้าหมาย

(ก) คำแนะนำ

ผู้เข้ารับการประเมินต้องสามารถ

1) เลือกสื่อดั้งเดิม เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ หรือป้ายโฆษณา ที่มีเนื้อหาและภาษาเหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย

2) เผยแพร่ข้อมูลโภชนาการผ่านสื่อดั้งเดิมต้องดำเนินการตามข้อกำหนดทางกฎหมายและมาตรฐานการโฆษณา ตรวจสอบว่าข้อมูลที่เผยแพร่ไม่มีการให้ข้อมูลที่บิดเบือนหรือทำให้เข้าใจผิด เช่น การโฆษณาที่อ้างอิงถึงประโยชน์ของผลิตภัณฑ์อาหารโดยไม่ผ่านการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์

3) เลือกสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น Instagram TikTok หรือ YouTube ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและลักษณะของข้อมูลที่ต้องการสื่อสาร

4) เผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์ตามข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาอาหารและโภชนาการด้วยความรอบคอบ หลีกเลี่ยงการโฆษณาอาหารที่อาจทำให้เข้าใจผิด เช่น การใช้คำที่เกินจริงเกี่ยวกับประโยชน์ของอาหารหรือเครื่องดื่มโดยไม่มีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์รองรับ

5) ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาอาหารและโภชนาการ เช่น พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (เช่น เรื่อง การโฆษณาอาหาร) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 (แก้ไขเพิ่มเติม)

พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ / สุรา เป็นต้น
ผู้เข้ารับการประเมินในหน่วยสมรรถนะนี้ ไม่สามารถให้คำแนะนำเชิงลึกด้านโภชนบำบัดหรือให้คำแนะนำสำหรับผู้ป่วยได้

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1) สื่อดั้งเดิม (Traditional Media) หมายถึง ช่องทางการสื่อสารที่มีอยู่ก่อนยุคดิจิทัล หรือก่อนการถือกำเนิดของอินเทอร์เน็ตและโซเชียลมีเดีย ซึ่งยังคงถูกใช้อยู่ในปัจจุบัน แม้จะถูกลดบทบาทลงบ้าง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้บริโภครุ่นใหม่ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โบรชัวร์ แผ่นพับ แคตตาล็อก โปสเตอร์ ป้ายโฆษณากลางแจ้ง เป็นต้น
2) สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง รูปแบบของการสื่อสารข้อมูลหรือเนื้อหาที่ถูกส่งผ่านหรือจัดเก็บในระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต หรือเครือข่ายดิจิทัลอื่น ๆ โดยไม่ใช่สื่อที่เป็นกระดาษหรือสิ่งพิมพ์แบบดั้งเดิม
3) โภชนบำบัด (Medical Nutrition Therapy: MNT) หมายถึง การใช้หลักโภชนาการอย่างเป็นระบบและมีแบบแผน เพื่อป้องกัน รักษา หรือชะลอการดำเนินของโรค โดยมีการประเมินภาวะโภชนาการ วางแผนการบริโภคอาหารอย่างเหมาะสม และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง
ซึ่งดำเนินการโดยนักกำหนดอาหารหรือบุคลากรที่มีความรู้ทางโภชนาการเฉพาะด้าน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

18.1 เครื่องมือประเมิน (สื่อสารข้อมูลโดยใช้สื่อดั้งเดิม)

1) แบบทดสอบอัตนัย

18.2 เครื่องมือประเมิน (สื่อสารข้อมูลโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์)

1) แบบทดสอบอัตนัย

ดูรายละเอียดจากคู่มือประเมิน